

Sygn. akt I KK 312/22

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Weronika Woźniak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej,
w sprawie **M. J.**

podejrzanego z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 2 lutego 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść

od postanowienia Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 18 sierpnia 2021 r., sygn. akt III Kp 341/21,

utrzymującego w mocy zatwierdzone w dniu 18 marca 2021 r. przez prokuratora

Prokuratury Rejonowej w P. postanowienie o umorzeniu dochodzenia w sprawie o

sygn. akt PR 2 Ds. [...]

**uchyła zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 marca 2021 r. (błędnie wpisano datę 16 maja 2021 r. – uwaga SN), zatwierdzonym w trybie art. 305 § 3 k.p.k. i art. 325e § 2 k.p.k. przez prokuratora w dniu 18 marca 2021 r. (sygn. akt PR 2 Ds [...]), umorzono dochodzenie prowadzone przeciwko M. J., podejrzanemu o to, że w okresie od 3

lipca 2020 r. do 10 sierpnia 2020 r. w P. znęcał się psychicznie i fizycznie nad M. N. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury, podczas których popychał M. N., wykręcał jej ręce, dusił, wyzywał, ośmieszał, kontrolował, krytykował i poniżał, a ponadto w dniu 9 sierpnia 2020 r. w P. dokonał naruszenia czynności narządu ciała M. N. poprzez dokonanie obrażeń w postaci drobnej ranki ciętej na przedramieniu prawym oraz licznych rysowatych otarć naskórka na kończynie górnej prawej, klatce piersiowej po stronie prawej oraz prawym pośladku, czym spowodował naruszenie narządu ciała M. N. na czas nie dłuższy niż 7 dni, tj. o czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., wobec stwierdzenia, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu czynu (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.) (k. 95-95v).

Pełnomocnik pokrzywdzonej M. N., zaskarżając zażaleniem powyższe postanowienie w całości podniósł zarzut obrazy przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1) art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez jego zastosowanie w przedmiotowej sprawie, podczas gdy zgromadzony materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, iż doszło do popełnienia czynu zabronionego,

2) art. 317 k.p.k. w zw. z art. 325a § 2 k.p.k. poprzez niezawiadomienie, a tym samym uniemożliwienie pokrzywdzonej i jej pełnomocnikowi udziału w czynnościach dochodzenia,

3) art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego, przejawiające się w stwierdzeniu, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu czynu, podczas gdy istnieje szereg dowodów przedstawionych przez pokrzywdzoną, wskazujących na świadome i celowe działanie przestępcze, co przejawia się w tym, iż podejrzany pozostawał z pokrzywdzoną w związku, w tym czasie wszczynał kłótnie, awantury, kontrolował partnerkę, krytykował ją, poniżał, ośmieszał, ubliżał jej. a także wykręcał ręce, dusił, pchał na stół, w wyniku czego doznała obrażeń ciała,

4) art. 2 § 1 pkt 1, 2 i 3 k.p.k. poprzez zaniechanie przez organy procesowe takiego ukształtowania postępowania, aby sprawca został pociągnięty do odpowiedzialności karnej i aby zostały uwzględnione prawnie chronione interesy pokrzywdzonej oraz aby zostały osiągnięte cele postępowania karnego, zarówno w zwalczaniu, jak i zapobieganiu popełniania przestępstw.

W następstwie tych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia organowi postępowania przygotowawczego (k.96-103/PR 2 Ds. [...]).

Przesyłając do Sądu akta sprawy wraz z zażaleniem pełnomocnika pokrzywdzonej, prokurator wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia, wskazując w uzasadnieniu, że umorzone postępowanie dotyczyło czynu z art. 207 § 1 k.k., zaś w zakresie czynu z art. 157 § 2 k.k. popełnionego na szkodę pokrzywdzonej przez M. J. został skierowany do sądu akt oskarżenia (k.1-2 akt Kp 341/21).

Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2021 r., sygn. akt III Kp 341/21, Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie (k. 105-108). Uzasadniając swoje stanowisko Sąd podkreślił, iż decyzja o umorzeniu dochodzenia jest trafna, albowiem zachowanie podejrzanego nie wypełniało znamion czynu z art. 207 § 1 k.k. Jednocześnie uwadze Sądu nie uszło, że organ prowadzący postępowanie przygotowawcze nie pozostawił poza zainteresowaniem zdarzenia mającego miejsce w dniu 9 sierpnia 2020 r., bowiem prokurator objął ściganiem z urzędu czyn ścigany z oskarżenia prywatnego o przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. popełnionego na szkodę M. N. i aktualnie sprawa w tym przedmiocie toczy się przez Sądem Rejonowym Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu pod sygn. VIII K 383/21 (k.105-108).

Postanowieniem z dnia 12 października 2021 r., sygn. PR 2 Ds. [...], prokurator sprostował oczywistą omyłkę pisarską zawartą w treści postanowienia o umorzeniu postępowania z dnia 18 marca 2021 r., wyrażającą się w błędnym wskazaniu kwalifikacji prawnej czynu w treści postanowienia – zamiast wskazania

prawidłowej kwalifikacji umorzonego dochodzenia – art. 207 § 1 k.k., błędnie wpisano łączną kwalifikację art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. W uzasadnieniu prokurator podkreślił, że o tym, iż jest to oczywista omyłka świadczy fakt wyłączenia z akt sprawy materiałów o czyn z art. 157 § 2 k.k. i skierowania w tym zakresie aktu oskarżenia (k.107).

Kasację na niekorzyść podejrzanego M. J. wniosł Prokurator Generalny, który zaskarżając postanowienie Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 18 sierpnia 2021 r., sygn. akt III Kp 341/21, na zasadzie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k., art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie „art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 459 § 1 k.p.k. i art. 465 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 92 k.p.k. i art. 94 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na nieprawidłowej kontroli odwoławczej zatwierdzonego w dniu 18 marca 2021 r. przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. postanowienia o umorzeniu dochodzenia w sprawie o sygn. akt PR 2 Ds [...] przeciwko M. J., podejrzanemu o czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., odnoszącej się wyłącznie do czynu z art. 207 § 1 k.k., a pomijającej ustalenia dokonane w toku postępowania zażaleniowego III Kp 341/21 w zakresie toczącego się równolegle, wszczętego wcześniej, postępowania przed Sądem Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce o sygn. akt VIII K 383/21 przeciwko M. J., oskarżonemu o czyn z art. 157 § 2 k.k., wyrażone wprost w pisemnych motywach orzeczenia, co skutkowało nieprawidłowym utrzymaniem w mocy w całości zaskarżonego postanowienia o umorzeniu dochodzenia w sytuacji, gdy powstała konieczność podjęcia odrębnego rozstrzygnięcia merytorycznego w zakresie zarzuconego oskarżonemu czynu z art. 157 § 2 k.k., objętego w postanowieniu o umorzeniu dochodzenia kumulatywnym zbiegiem z czynem z art. 207 § 1 k.k., w następstwie czego doszło do sprzeczności rozstrzygnięcia wyrażonego w części dyspozytywnej postanowienia zapadłego w sprawie III Kp 341/21. utrzymującego w całości w mocy postanowienie o umorzeniu dochodzenia z ustaleniami dokonanyymi przez Sąd rozpoznający zażalenie, opisanymi w uzasadnieniu tegoż postanowienia.”

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wskazanego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu celem ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez Prokuratora Generalnego kasacja jest zasadna.

Z lektury akt sprawy wynika, iż pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w P., toczyło się wszczęte w dniu 10 sierpnia 2020 r. dochodzenie o czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., polegający na znęcaniu się psychicznym i fizycznym w P. w okresie od lipca 2020 r. do 10 sierpnia 2020 r. przez M. J. nad M. N. oraz dokonaniu w dniu 9 sierpnia 2020 r. naruszenia czynności narządów ciała M. N. na okres poniżej 7 dni. Postępowanie to toczyło się pod sygnaturą PR 2 Ds. [...] (k. 23 akt postępowania PR 2 Ds [...] Prokuratury Rejonowej w P.; k. 21 akt sprawy VIII K 383/21 Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce). Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2020 r. przedstawiono M. J. zarzut popełnienia czynu z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Tego samego dnia podejrzanemu ogłoszono zarzut (k.45 akt PR 2 ds. [...], k. 42-43 VIII K 383/21) oraz przesłuchano go (k. 41-43 akt PR 2 Ds [...], k. 39-41 VIII K 383/21). Ponownie został przesłuchany w charakterze podejrzanego w dniu 5 stycznia 2021 r. (k. 77-79 akt PR 2 Ds [...], k. 87-89 akt VIII K 383/21).

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2021 r., na podstawie art. 60 § 1 k.p.k., prokurator Prokuratury Rejonowej P. objął ściganiem z urzędu przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego z art. 157 § 2 k.k. popełnione w dniu 9 sierpnia 2020 r. na szkodę M. N. (k. 92 akt PR 2 Ds [...], k. 108 akt VIII K 383/21). Postanowieniem z dnia 5 marca 2021 r., z akt sprawy PR 2Ds [...] funkcjonariusz KPP Poznań-Jeżyce wyłączył do odrębnego postępowania materiały przeciwko M. J., celem podjęcia odrębnej decyzji procesowej (k. 1-1 verte akt PR 2 Ds [...], k. 109 akt VIII K 383/21).

W ramach czynności nadzorczych w dniu 18 marca 2021 r. prokurator zatwierdził powyższe postanowienie, a wyłączone materiały zostały zarejestrowane pod sygn.

PR 2 Ds [...](k.1 akt PR 2 Ds. [...]). Tego samego dnia prokurator nadzorujący opisaną dochodzenie zatwierdził postanowienie o umorzeniu dochodzenia przeciwko M. J., podejrzanemu o czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (k.95 akt PR 2 Ds. [...]). Uwadze prokuratora uszło jednak, iż w postanowieniu tym w sposób niewłaściwy został określony czyn zarzucany podejrzanemu i uchybienie to przeniknęło do postanowienia o umorzeniu postępowania, albowiem postanowieniem tym nie powinien zostać objęty czyn z art. 157 § 2 k.k. Nie ulega bowiem wątpliwości, co wprost wynika z akt sprawy, że po wydaniu postanowienia o wyłączeniu materiałów do odrębnego postępowania, M. J. przedstawiono zarzut popełnienia przestępstwa z art. 157 § 2 k.k., polegającego na tym, że w dniu 9 sierpnia 2020 r. w P., poprzez chwycenie za ramiona, rzucenie na szklany blat ławy i chwycenie za szyję dokonał naruszenia czynności narządów ciała M. N., w wyniku czego pokrzywdzona doznała obrażeń ciała w postaci drobnej rany ciętej na przedramieniu prawym oraz licznych rysowatych otarć naskórka na kończynie górnej prawej, klatce piersiowej po stronie prawej oraz prawym pośladku, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na czas nie dłuższy niż 7 dni (k. 110-110 verte akt VIII K 383/21). W efekcie prowadzonego postępowania przygotowawczego w tym kierunku, M. J. został oskarżony o popełnienie czynu z art. 157 § 2 k.k. Prokurator wraz z aktem oskarżenia, wniesionym do Sądu w dniu 22 marca 2021 r., złożył, w trybie art. 335 § 2 k.p.k., wnioski o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy (k. 113-114 akt VIII K 383/21). Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą III K 285/21 (k. 120 akt VIII K 383/21) i – po nieuwzględnieniu wniosku o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy - postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2021 r. skierowana do rozpoznania na zasadach ogólnych (k. 124 akt VIII K 383/21).

W dniu 8 kwietnia 2021 r., sygn. akt III K 285/21, Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu wydał wyrok nakazowy, od którego sprzeciw wniósł pełnomocnik pokrzywdzonej, działającej w charakterze oskarżycielki posiłkowej (k. 125. k. 131 akt VIII K 383/21). Na dzień 25 sierpnia 2021 r., wyznaczono termin rozprawy głównej, przy czym sprawa ta została zarejestrowana pod sygn. VIII K 383/21.

Podzielić należy stanowisko autora kasacji zgodnie z którym, kontroli Sądu nie podlega podjęta w postępowaniu przygotowawczym decyzja o wyłączeniu do odrębnego postępowania spraw poszczególnych osób lub o poszczególne czyny, podjęta w trybie art. 34 § 3 k.p.k. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2004 r., sygn. II KO 27/04, Legalis nr 66735). W powołanym orzeczeniu Sąd Najwyższy uznał, że „Postępowanie przygotowawcze stanowi samodzielne, niesądowe stadium postępowania karnego i - co do zasady - pozostaje poza nadzorem organów sądowych; zatem tylko niektóre czynności procesowe, ściśle wymienione w k.p.k., podlegają w oznaczonym zakresie kontroli sądowej. Nie należy do nich czynność wyłączenia do odrębnego postępowania spraw poszczególnych osób w trybie art. 34 § 3 k.p.k. Prokurator w postępowaniu przygotowawczym jest suwerennym >>gospodarzem<< sprawy, może wedle uznania rozłączać sprawy poszczególnych osób i możliwe jest prowadzenie w nich postępowania przygotowawczego przez różne, ze względu na właściwość miejscową, Prokuratury.”

Zgodnie z § 109 ust 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (tekst jedn. Dz.U.2017.1206 z późn. zm.) w przypadku wyłączenia do odrębnego postępowania przygotowawczego materiałów dotyczących niektórych osób lub czynów będących przedmiotem postępowania wydaje się postanowienie o wyłączeniu materiałów do odrębnego postępowania, w którym określa się podmiotowy i przedmiotowy zakres wyłączenia oraz sposób wyłączenia - przez dokładne wskazanie nazwy i daty przeprowadzonych dowodów lub innych sporządzonych dokumentów oraz numerów kart lub miejsca złożenia dowodów rzeczowych, z zaznaczeniem, czy dokumenty wydzielą się w oryginale czy w odpisie lub kopii. Z lektury akt sprawy wynika, że prokurator nadzorujący postępowanie przygotowawcze w sprawie PR Ds [...] w dniu 18 marca 2021 r. nieprawidłowo zatwierdził decyzję o umorzeniu postępowania PR 2 Ds [...] prowadzonego przeciwko M. J., podejrzanemu o czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., mimo, iż z akt postępowania wyłączone zostały materiały celem dalszego prowadzenia czynności w kierunku art. 157 § 2 k.k.

Utrzymując w mocy w dniu 18 sierpnia 2021 r. w całości zaskarżone postanowienie, Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu stwierdził, iż w świetle zgromadzonych dowodów nie sposób uznać, na obecnym etapie, że zachowanie M. J. wypełniało znamiona czynu z art. 207 § 1 k.k. Nie było ono bowiem intensywne i rozciągnięte w czasie, a skarżąca odwoływała się do zdarzeń takich, jak kłótnie i nieporozumienia, które nie przemawiają za uznaniem ich za wypełniające znamiona występkę z art. 207 § 1 k.k. Jednocześnie Sąd odwoławczy wskazał, iż „(...) organ prowadzący postępowanie przygotowawcze nie pozostawił poza zainteresowaniem zdarzenia mającego miejsce w dniu 9 sierpnia 2020 r. Prokurator objął ściganiem z urzędu czyn ścigany z oskarżenia prywatnego o przestępstwo z art. 157 § 2 k.k., popełniony na szkodę M. (winno być: M. - dop. wł.) N.. Aktualnie sprawa ta toczy się przed tutejszym Sądem pod sygn. VIII K 383/21 i w sprawie został wyznaczony termin rozprawy na dzień 25 sierpnia 2021 r. (...)” (k.105-108 akt PR 2 Ds. [...]). Tym samym analiza treści uzasadnienia postanowienia wydanego przez Sąd rozpoznający zażalenie prowadzi wprost do wniosku, iż Sąd ten, jakkolwiek jak wyżej wskazano utrzymał w mocy w całości rozstrzygnięcie prokuratora, to rozstrzygał merytorycznie jedynie w odniesieniu do zarzucanego podejrzanemu czynu z art. 207 § 1 k.k., zaś w odniesieniu do zachowania M. J. wyczerpującego znamiona czynu z art. 157 § 2 k.k. stwierdził zaistnienie ujemnej przesłanki procesowej w postaci stanu zawisłości sprawy.

W tym układzie procesowym, w momencie orzekania przez Sąd, doszło do powstania negatywnej przesłanki procesowej określonej w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w postaci toczącego się, wcześniej wszczętego postępowania karnego co do tego samego czynu tej samej osoby. W dniu 22 marca 2021 r. do Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu wpłynął bowiem akt oskarżenia z dnia 18 marca 2021 r. przeciwko M. J. o czyn z art. 157 § 2 k.k. (k. 120 akt VIII 383/21), a postanowienie o umorzeniu dochodzenia PR 2 Ds. [...] przeciwko M. J. zatwierdzone przez prokuratora w dniu 18 marca 2021 r. nie było prawomocne.

Dostrzegając negatywną przesłankę procesową, wskazaną w pisemnych motywach rozstrzygnięcia, Sąd rozpoznający zażalenie winien dać temu wyraz w części dyspozytywnej postanowienia. Umorzenie bowiem postępowania na podstawie art.

17 § 1 pkt 7 k.p.k. w odniesieniu do czynu z art. 157 § 2 k.k. ze względu na toczenie się równolegle innego postępowania o ten sam czyn, nie prowadziłoby do powstania stanu rzeczy osądzonej w odniesieniu do czynu stanowiącego przedmiot umorzonego postępowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2020 r., sygn. II KS 5/20, Lex nr 3177842). Tymczasem Sąd odwoławczy utrzymał w mocy w całości zaskarżone postanowienie o umorzeniu dochodzenia.

Za Prokuratorem Generalnym powtórzyć należy, że „w wypadkach przewidzianych w ustawie (w odniesieniu do niniejszej sprawy - w oparciu o art. 460 k.p.k. w zw. z art. 465 § 1 i 2 k.p.k.) obowiązkiem organu odwoławczego, na żądanie strony wyrażone w określonym środku zaskarżenia, jest zbadanie zaskarżonego rozstrzygnięcia. Środek odwoławczy wnosi się przy tym tylko od nieprawomocnych rozstrzygnięć (orzeczeń i zarządzeń). Organ odwoławczy w takiej sytuacji winien skontrolować, w granicach zaskarżenia, prawidłowość rozstrzygnięcia zarówno od strony materialnoprawnej, jak i procesowej. Konsekwencją powyższego jest to, że w sytuacji, gdy środek odwoławczy okazuje się niezasadny, organ odwoławczy nie oddała go, lecz - stosownie do treści art. 437 § 1 k.p.k. - utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie, zmienia lub uchyla je w całości lub części” (k.9 kasacji).

Tymczasem Sąd Rejonowy rozpoznając zażalenie w sprawie III Kp 341/21, dokonując kontroli zaskarżonego postanowienia, pomijając dokonane przez siebie ustalenia w zakresie prowadzonego równolegle, wszczętego wcześniej, postępowania przed Sądem Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce w sprawie VIII K 383/21 przeciwko M. J., oskarżonemu z art. 157 § 2 k.k., z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego, tj. art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 459 § 1 k.p.k. i art. 465 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 92 k.p.k. i art. 94 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., utrzymał w mocy w całości postanowienie z dnia 18 marca 2021 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie PR 2 Ds [...] przeciwko M. J., podejrzanemu o czyn z art. 207 § 1 k.k., popełniony w zbiegu kumulatywnym z art. 157 § 2 k.k., w sytuacji, gdy czyn z art. 157 § 2 k.k. był już przedmiotem postępowania w sprawie VIII K 383/21.

Jak wynika z protokołu rozprawy z dnia 25 sierpnia 2021 r. (k. 159-161 akt sprawy VIII K 383/21), Przewodnicząca stwierdziła, że „sprawa PR 2 Ds [...] jest sprawą

wyłączoną ze sprawy 2 Ds [...] (obecnie VIII K 383/21) i ewidentnie doszło do pomyłki, na skutek której doszło do umorzenia postępowania i jednocześnie do skierowania aktu oskarżenia o ten sam czyn z art. 157 § 2 k.k. - zdarzenie z dnia 9 sierpnia 2020 r. Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2021 r., sygn. akt III Kp 314/21, Sąd utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie w całości, aczkolwiek z uzasadnienia postanowienia wynika, że Sąd miał wiedzę co do toczącego się postępowania VIII K 383/21 o czyn z art. 157 § 2 k.k. i rozważania Sądu dotyczą jedynie czynu z art. 207 § 1 k.k. W tej sytuacji może zachodzić sprzeczność pomiędzy sentencją postanowienia, a jego uzasadnieniem. Mając jednak na uwadze treść zaskarżonego postanowienia w sprawie PR 2 Ds [...] i treść sentencji postanowienia w sprawie III Kp 341/21, obecnie zachodzi res iudicata co do czynu objętego aktem oskarżenia w sprawie VIII K 383/21, przy czym umorzone postępowanie przygotowawcze w sprawie przeciwko osobie może być podjęte, aczkolwiek decyzja w tym zakresie należy do prokuratora nadzrędnego, ewentualnie Sąd powinien podjąć działania z uwagi na dostrzeżone rozbieżności w treści postanowienia III Kp 341/21. W tej sytuacji, w ocenie Przewodniczącej, umorzenie postępowania w dniu dzisiejszym byłoby przedwczesne, zachodzi bowiem konieczność podjęcia kroków mających na celu usunięcie dostrzeżonych błędów postępowania przygotowawczego (...). W dalszej części Sąd rozpoznający sprawę VIII K 383/21 nakazał podjęcie przez prokuratora stosownych kroków prawnych, celem wyeliminowania zaistniałych w sprawie III Kp 341/21 uchybień.

Postanowieniem z dnia 12 października 2021 r. prokurator Prokuratury Rejonowej Poznań-Grunwald w Poznaniu, sprostował oczywistą omyłkę pisarską w postanowieniu z dnia 18 marca 2021 r. wydanym w sprawie PR 2 Ds [...], wyrażającą się w błędnym wskazaniu kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego podejrzanemu M. J. - art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. zamiast prawidłowo - art. 207 § 1 k.k., na co Sąd Najwyższy zwrócił już uwagę. Jednak sprostowanie to, jako dotyczące rozstrzygnięcia o charakterze merytorycznym, nie wywołuje skutków prawnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2020 r., V KK 190/20, Lex nr 3277487, czy z dnia 3 czerwca 2015 r., III KK 79/15, OSNKW 2015, nr 10, poz. 18, w którym podkreślono, że „Sprostowanie oczywistej omyłki pisarskiej nie może sprowadzać się do rzeczywistej ingerencji w

materialną treść wyroku (np. zmiany lub uzupełnienia orzeczenia co do kary), zaś nawet gdyby doszło do sprostowania w tym trybie merytorycznych elementów wyroku, to takie postąpienie jest czynnością *ex ante* nieskuteczną, to jest niemogącą wywołać skutku, jaki wiąże się z daną czynnością”).

Konkludując: zaistniałe naruszenie przepisów prawa jest rażące i miało istotny wpływ na treść postanowienia, konieczne jest więc uchylenie postanowienia Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W toku ponownego postępowania Sąd ten będzie zobowiązany do wzięcia pod uwagę poczynionych wyżej rozważań prawnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.